Gerardus de Harderwyck: Commentum sex tractatuum Petri Hispani. Add: Tractatus posteriorum Aristotelis. Comm: Gerardus de Harderwyck

[Cologne: Heinrich Quentell], 1488

¶ Solutio. q2 cōtraria nō possunt recipi in
eodē subiecto nūo sine mutatōe q tñ nō est ip/
soꝝ cōtrarioꝝ tāq̄ȝ subiecti q̄d mutaꝶ. cū ipsa
ꝯtraria sint termi mutatōis. sȝ est substātie tā
q̄ȝ sbiecti q̄ eadē manet sub vtroq̄ȝ ꝯrioꝝ. Et
ita bñ d̄2 cū sit vna ꝛ eadē nūo. Et ƀm sui mu
tatōem q̄ mutatio fit in accñtib⁹ ꝯrijs q̄ sunt
aliq̄d substātie. quō d2ñter ꝟitas ē in re. in in
tellectu. in orōe vel enūciatiōe tactū ē supius
circa diffinitōem ꝓpōnis. Et ad longū inue/
nies circa sex ꝑncipia Gilberti

Quantitatis: aliud continuuȝ
aliud discretum: Quantitas
continua est cuius partes co
pulantur ad eundem terminum com/
munem: vt partes linee copulātur ad
punctum

¶ Hic incipit determinare de secūdo p̄dicam
to quod ē q̄ȝtitas. id ē de reb⁹ ordinabilib⁹ sb
ambitu illi⁹ generꝫ generalissimi. Et diuidiꝶ
ista secūda ps in duas ptes ꝑncipales. In ꝑ/
ma determinaꝶ de q̄ȝtitate ƀm se ꝛ spēbus eius
In scd̄a de ꝓꝑetatib⁹ eius q̄ sunt tres. Scd̄a
ibi. Hijs visis d̄d̄m ē de cōitatib⁹. Prima ps
diuidiꝶ in tres ptes. q2 in prima pte diuidit
q̄ȝtitatē in cōtinuā ꝛ discretā Secūdo sbdiui
dit discretā in duas spēs. Et tercio diuidit q̄ȝ
titatē cōtinuā in q̄nq̄ȝ spēs. scd̄a ibi. Discrete
āt q̄ȝtitatis due sunt spēs. tercia ibi. Quātita
tis aūt cōtinue q̄nq̄ȝ sunt spēs. Quo ad ꝑmū
d̄t/ Quātitatis. i. illi⁹ gꝫ generalissimi. aliud
supple gen⁹ subalternū ē cōtinuū. Aliud sup
ple subalternū est discretū. ita ꝙ cōtinuū ꝛ di
scretū sūt ꝑma sbalterna in isto genere. ¶ Cir
ca istum textū sunt dubia.

Primū dubium est

An q̄ȝtitas sit gen⁹ ꝯueniēter diuisum in ꝯti
nuū ꝛ discretū ¶ Et videꝶ ꝑmo ꝙ nō sit gen⁹
q2 gen⁹ debet dicē aliquā naturā eq̄liter ab oī
b⁹ pticipatā spēb⁹. q2 alias nō p̄dicareꝶ vniuo
ce. Sȝ q̄ȝtitas nō d̄t aliquā naturā eq̄l'r ptici
patā a suis specieb⁹. s. a cōtinuo ꝛ discreto. q̄a
nō videꝶ q̄ esset natura talis ¶ Et ꝯfirmatur
q̄a q̄cquid cōuenit cause ꝛ causato ꝑus ꝯueit
cause q̄ȝ causato. vt d̄t ꝯmētator secūdo meta
phisice Sȝ cōtinuū ē causa discreti. ḡ q̄ȝtitas
ꝑ ꝑus d̄2 de cōtinuo q̄ȝ de discreto. ꝛ ꝑ ꝯn̄s nō
est diuisio generis in spēs ¶ Scd̄o ꝯfirmaꝶ.
q2 spēs gꝫ debent esse coeq̄ue sub genere sine or
dine q̄ est ƀm ꝑus ꝛ posteri⁹. sed sic est ꝙ q̄ ad
nos ad min⁹ ƀm p̄hm. cōtinuū discreto ꝑus ē
q2 numerū cognoscim⁹ diuisione cōtinui. vt
tercio phisicoꝝ hȝ Aresto. igiꝶ. ꝛc. ¶ Scd̄o
sic. nullū gen⁹ de suis specieb⁹ p̄dicaꝶ denoīati
ue. ƀm p̄hm scd̄o topicoꝝ. sed q̄ȝtitas de suis
specieb⁹ p̄dicaꝶ denoīatiue. d̄d̄o linea est q̄ȝta.
nūs est q̄ȝtus. igiꝶ. ꝛc. ¶ Tercio sic. in oīni ge
nere d̄ȝ esse vnū minimū q̄d est metrū ꝛ men
sura oīm eoꝝ q̄ sunt in illo genere. vtȝ decimo
metaph̄. Sed in genere q̄ȝtitatis nō est vnū
minimū sed duo mīma. scȝ vnitas ꝛ pūctus.
igiꝶ q̄ȝtitas nō est gen⁹. ¶ Quarto sic. in q̄n
to metaph̄. q̄ȝtitas diuidiꝶ in magnitudinē ꝛ
multitudinē. ḡ icōueniēter videꝶ diuidi in cō
tinuā ꝛ discretā ¶ Quinto q̄ȝtitas diuidiꝶ
in habentē positōem ꝛ in nō habentē positōeȝ
sicut ptȝ ꝑ p̄hm in p̄dicamētis. sȝ q̄ȝtitas ha
bens positōem nō videꝶ cōtinua vel discreta.
igiꝶ nō videꝶ diuisio ista valere ¶ Sexto sic
actio d̄2 q̄ȝta ꝛ sil'r albedo d̄2 magna. ꝛ tñ ac/
tio nec videꝶ cōtinua nec discreta. nec albedo
q̄ȝtitas ¶ Septio. in diuisione p̄senti ē incō
gruitas. ḡ nō ē diuisio ꝯueniēs. Añs ptȝ. q̄a
relatiuū ꝛ suū añs discōueniūt in genere. q̄a
q̄ȝtitas est añs fei gꝫ. ꝛ aliud est relatiuū neu/
tri gꝫ ¶ Octauo. pūctus ꝛ angulus videnꝶ
esse de genere q̄ȝtitatis. ꝛ tñ nō sunt q̄ȝtitas cō
tinua vel discreta ¶ Solutio sic. rō ꝑmi ē.
q2 d̄t vnā naturā eq̄liter cōicatā suis specieb⁹
q̄ sunt q̄ȝtitas cōtinua ꝛ q̄ȝtitas discreta. Q̄ꝫ
aūt bene in illas spēs diuidaꝶ ptȝ. q2 oīnis q̄ȝ
titas hȝ ptes. aut ḡ hȝ ptes actu sub vna for
ma vnitas. vel a seinuicē diuisas. ꝑmo est q̄ȝ/
titas cōtinua. secūdo est q̄ȝtitas discreta.

Ad obiecta in oppo

situm ¶ Ad primū est dicendū. ꝙ quantitas
dicit aliquam naturam equaliter participatā
scȝ naturam diuisibilitatis .non est autem ra
tio mensure sua natura quia sic illud maxime
esset quantitas. cui maxime conueniret ratio
mensure. Sed illa conuenit maxime vnitati.
que tamen non est quantitas. sed quantita/
tis ꝑncipium ¶ Et ad confirmatōem est di/
cendum. ꝙ quicquid conuenit cause ƀm ꝙ est
causa. ꝛ causato ƀm ꝙ huiusmodi. hoc ꝑus cō
uenit cause q̄ȝ causato. Sed quantitas nō di
citur de continuo ꝛ discreto ƀm ꝙ habent se in
rōne specieꝝ equaliter subordinataꝝ suis ge/
neribus ¶ Ad secundā confirmatōem est di
cēdū ꝙ cōtinuū ꝛ discretū possunt dupl'r cōsi
derari Uno⁰ iter se ꝯꝑando vnū ad alteꝝ ꝛ sic

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-78/0188
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG